Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Nr. 58 Lwów, Poniedziałek dnia 10 Marca 1924 Rok XLII

PRENUMERATA: Miesięczn. we Lwowie 6,000.000 mp. z dostawą do domu 6,500.000 mp, z przesyłką w Polsce 6,50.0000 mp, w innych państw. 10,000000 mp

CENA NUMERU 250.000 marek polskich. Na dworcach kolejow. 300.000 mp.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetrowy wynosi: Zwycz. za tekstem 8 gr. Nadesłane 20 gr. Nekrologja 15 gr Na pierwszej kol. 30 gr. Przed kron. i w rubryce „Repertuar" 27 gr. Po kronice . komun. 22 gr. Dział ekonom. 30 gr. Drobne ogł. za każdy wyraz 3 gr. Kupno i sprzedaż 5 gr. Matrym. 6 gr. Posz. pracy 2 gr. Paski na kolumn. tekst po 27 gr. Ogłosz. zagr. o 50% drożej.

1. złp. = 1,800.000 mp. Ceny ogłoszeń w zł. p. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

Redakcja: ul. Ossolińskich l. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny l. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Niebezpieczeństwa genewskie.

Piętą Achillesową naszej polityki zagranicznej jest lekceważenie własnych interesów na terenie międzynarodowym. Na tem polu doznaliśmy już całego szeregu klęsk i upokorzeń, ustępować musieliśmy państwom nawet najbardziej liliputnim. — W naszych rządzących kołach panuje poniekąd kabalistyczne przekonanie, że ktoś się za nami ujmie, że mocarstwowe stanowisko Polski wyklucza samo przez się nieuwzględnienie naszych żądań. Na to zaniedbanie i przesąd zwracała uwagę niejednokrotnie prasa, koła sejmowe oraz trzeźwiej na świat patrzące sfery polityczne. Jednakże poprawy żadnej dotychczas nie widać, owszem obecnie stoimy przed nowymi przykrymi możliwościami. Zbliża się posiedzenie Ligi Narodów. Rozpatrywane będą tam trzy dla nas niezmiernie ważne sprawy: sprawa Kłajpedy, sprawa Jaworzyny i sprawa stosunków polsko-niemieckich.

Nad ważnością sprawy Kłajpedy rozwodzić się nie potrzebujemy, gdyż znaną ona jest opinji z wczorajszego nagłego wniosku Zw. Str. Lud. Dodać tylko należy, że komisja litewska, złożona z Gaiwanauskasa, Klimasa i Balutisa, już od dwóch tygodni siedzi w Genewie. Ostatnie telgramy doniosły, że w projektowanym statucie Kłejpedy znajduja się liczne ustępstwa na rzecz Litwy. — Znane jest również stanowisko przewodniczącego odnośnej komisji, senatora amerykańskiego p. Davis'a, który wyraził publicznie swoje sympatje w duchu interesów litewskich. Posiedzenie w sprawie Kłajpedy ma się rozpocząć w poniedziałek 10 b. m. a do piątku 7 b. m. p. Skirmunt, nasz przedstawiciel i obrońca, siedział jeszcze w Warszawie. Na punktualność p. Skirmunta liczyć nie można, gdyż zawiódł on srodze w dniach 15 i 17 grudnia 1923, kiedy to na dwa najważniejsze posiedzenia Ligi w sprawie Kłajpedy się nie zjawił, a na trzeciem złożył tak niemądre oświadczenie, że wywołał zdumienie nie tylko w kraju, ale i za granicą. („Nie korzystałem z praw, które mi daje art 4, gdyż spór między rządem litewskim a konferencją Ambasadorów nic mię nie obchodzi").

Jeżeli więc p. Skirmunt nie weźmie sobie do serca dyrektyw, danych mu przez Sejm, któż nam zaręczy, czy sprawy dopilnuje i czy nie palnie nowego głupstwa?

Drugą sprawą na porządku Ligi jest sprawa Jaworzyny. Tu sytuacja jest, ze względu na rezultaty komisji administracyjnej, dla nas pomyślniejsza. Prócz tego mamy zapewnione poparcie Włoch a wyzyskać możemy chwilowe oziębienie się stosunków czesko-angielskich. Ale jest i niebezpieczeństwo. - Znane jest bowiem stanowisko referenta sprawy Jaworzyńskiej p. Quinones de Leon, wywołane, jak wiadomo, afrontem rządu Witosa w sprawie dóbr żywieckich. Kwestja ta do dziś nie została dyplomatycznie załatwiona i dlatego znowu możemy być przygotowani na niespodzianki.

Trzecią wreszcie sprawą jest kwestja pertraktacji polsko - niemieckich, toczących się obecnie w Warszawie i w Genewie.

W Genewie rozgrywany będzie problem jak należy interpretować art. 3 i 4 o mniejszościach narodowych na terenie b. zaboru pruskiego. — Niemcy jak wiadomo, chcą zostawić nam jak najwięcej Niemców, osiedlonych w Poznańskiem i na Pomorzu na wydziedziczonych przemocą majątkach Polski. Jeżeli decyzja wypadnie na naszą niekorzyść, będziemy musieli przyjąć opcję około 120.000 obywateli niemieckich. Tu niebezpieczeństwo dla nas jest nie mniej wielkie. Niemcy zdołali już przedłożyć całą masę protestów i dokumentów rzekomego ucisku kolonistów niemieckich. Sprawa była w haskim trybunale i w Genewie, a decyzje nie były dla nas pomyśne. Prócz tego znane jest zacieśnienie stosunków handlowych między Anglją a Niemcami w ostatnich tygodniach i znane również głosy angielskie w sprawie rewizji traktatu wersalskiego. Niech tylko do stanowiska Anglji przyłączy się kilka nieprzychylnych nam głosów, a przegrana może być sromotna.

Jeżeli do ociągania sie p. Skirmunta z wyjazdem do Genewy dodamy jeszcze to, że nasz nowy przedstawiciel w Paryżu, p. Chłapowski, wyjechał na dwutygodniowy urlop dla uregulowania spraw osobistych, będziemy mieli zastraszający obraz zaniedbań na polu naszej polityki zagranicznej. Zanim nasi reprezentanci sie wybiorą, tymczasem różne Galwanauskazy, Benesze i Niemcy wyciągną nam najlepsze perki z ognia.

Pouczona przykrem doświadczeniem opinja publiczna z konieczności zawołać musi na alarm i wezwać raz jeszcze wszystkie odpowiedzialne czynniki do energicznej i wczesnej obrony naszych interesów za granicą.

Wśród zaniedbań są takie, które naprawić można, ale i są takie, które już naprawić się nie dadzą. Chcielibyśmy, by sprawa Kłajpedy, Jaworzyny, traktatu polsko-niemieckiego, do tej drugiej kategorji nie należały. Pamiętajmy, że nad nami ciągle jeszcze wisi przysłowie... o szkodzie.

I. K.

Z domeny wpływów endeckich.

P. Natanson z Min. spraw zagr. ustąpił. — Jego miejsce zajął p. Bator, również członek loży endeckiej. — Jak będzie wyglądać nasza propaganda zagraniczna?

Warszawa. 8. III. Tel. wł. (G) Z kół min. spr. zagr. dowiadujemy się, że naczelnik wydziału prasowego m. s. z. p. Natanson ustępuje i że na jego miejsce przychodzi p. Bator. Ustąpienie p. Natansona jako człowieka pod każdym względem nieodpowiedniego domagali się wszyscy, ale domagali się również, aby następca jego został człowiek dający gwarancję niezależności w prowadzeniu propagandy prasowej. P. Bator tej gwarancji nie daje, należy on bowiem do ludzi najbardziej z lożą endecką związanych. Pamiętna jest współpraca p. Batora w „Słowie Polskiem" i innych organach endeckich jak np. „Teka". P. Bator pracował również w paryskim komitecie narodowym ostatnio zaś zajmował stanowisko dyrektora banku emigracyjnego w Gdańsku. Nominacja p. Batora będzie oznaczała prowadzenie endeckiej propagandy za rządowe pieniądze.

Muzułmanie wobec wygnania kalifa.

Poruszenie w świecie muzułmańskim. Hasło kogresu wszechmuzułmańskiego. Nowa siedziba kalifa. — Wyjazd rodziny s łtańskiej.

Londyn. (AW.) Obawiają się, że wygnanie kalifa Medżyda i proklamacja króla Husseina kalifem wywoła w świecie muzułmańskim wielkie poruszenie. Większość muzułmańska nie godzi się na supremację świata arabskiego wśród wyznawców Islamu. Najostrzejsza opozycja daje się odczuć w Indjach i Afryce. Tureccy prawnicy, przebywający w Egipcie, wzywają Mahometan do najrychlejszego zwołania wszechmuzułmańskiego kongresu i uregulowania sprawy kalifatu wedle ustaw Islamu. Kemal Pasza niemiał prawa pozbawiania Medżyda tronu bez poprzedniego zapytania się o zdanie wszystkich Mahometan. Nowy kalif ogłosił proklamację do Mahometan całego świata.

Genewa. (Pat.) Były kalif przybył wczoraj wieczorem do Territot nad jeziorem genewskiem. Ma on zamiar osiąść stale w tamtejszych stronach w jednej z willi. Przybycie kalifa i jego orszaku, w którym znajduje się 10 osób, odbyło się tajemniczo, że władze policyjne londyńskie dowiedziały się o tem bezpośrednio przed przyjazdem kalifa. Władze otoczyły kalifa dyskretnym nadzorem na wyraźne jednak żądanie kalifa urzędnicy policyjni zostali wycofani.

Konstantynopol. (Pat.) Po wyjeździe kalifa opuścili Konstantynopol również członkowie rodziny sułtańskiej, którzy udają się do Rumunji, Francji, Szwajcarji, Egiptu i Syrji. Otrzymali oni na razie po 1000 funtów tureckich na pokrycie kosztów podróży.

Sąd nad gen. Ciklem.

Warszawa. 8. III. Tel. wł. Pod przewodnictwem szefa szt. gen. Stan. Hallera odbył się sąd generalski nad gen. Ciklem. Sąd ten jest echem wypadków listopadowych w Krakowie. W kołach wojskowych panuje podobno przekonanie, że w konsekwencji tego sądu gen. Cikiel poda się do dymisji.

Płacimy:

Frank waloryzacyjny 9. marca	1800000
Frank waloryzac. na 10. marca	1800000
Frank kolejowy od 1—15 III.	1800000
Frank pocztowy 1—15 III.	1800000
Frank tytoniowy od 1—9 III.	1800000
Dolar	9300000
List zwykły . . .	200000
1 klg. chleba . . .	540000

Stresemann o żądaniach współczesnych Niemiec.

Przegrana bitwa nad Ruhrą. — Stosunek do sprawy reparacji. — Sprawy gospodarcze Niemiec.

Paryż (Pat.). Radiostacja paryska ogłasza następujący komunikat z Berlina: Min. spraw zagr. Stresemann przemawiając na kongresie ludowców brunszwickich oświadczył mizdzy innemi: Niemcy przegrały bitwę nad Ruhrą, a Francuzi zajęli jako zastaw najbogatsze okolice. Nie możemy nadal uchylać się od wykonywania naszych zobowiązań reparacyjnych. Nie możemy nadal stosować polityki siły, gdyż staliśmy się narodem rozbrojonym. Winniśmy jednak przeciwstawić pewien opór w formie polityki aktywnej, oraz bronić się przeciw wszelkiemu wykraczaniu poza ramy traktatu, którego postanowienia musimy wykonać w granicach możliwości.

Gdyby Niemcy chciały dziś przemawiać w tonie imperatywnym, wywołałyby jedynie uśmiech na twarzy. Nawiązując do aktualnej obecnie sprawy kolei niemieckich — zaznaczył Stresseman — że pożądana byłaby dla Niemiec raczej współpraca ekonomiczna z finansistami zagranicznymi aniżeli narzucona kontrola finansowo-polityczna. Przemówienie swoje zakończył minister przedstawieniem środków mających na celu stabilizację waluty i równowagę budżetu i zwrócił się z wezwaniem do narodu niemieckiego, aby szedł ręka w rękę z rządem ku wspólnym celom.

—oo—

Kryzys francuski.

Dalszy spadek franka. — Parlamentarne trudności.

Paryż, (AW). Ponowny znaczny spadek franka francuskiego wywołał tu wielkie wzburzenie. Większość senatorów sprzeciwia się przyjęcia urzędowego projektu podatkowego i ustaw upoważniających rząd do daleko sięgających zarządzeń. Poincare zapowiedział swą dymisję na wypadek gdyby senat nie rozpoczął we wtorek dyskusji nad tą sprawą. Senat jednak odroczył swe posiedzenie do środy. Demokratyczna lewica, najsilniejsze stronnictwo senatu, oświadczyła się przeciw projektowi rządowemu. Mimo to prawdopodobnie uda się Poincaremu ustawę przeforsować.

—oo—

W kręgu afery czeskiej.

Masowe aresztowania. — Najwyższe sfery wojskowe skompromitowane. Żądanie rozwiązania parlamentu. — Nowa afera.

Praga, (AW). Afera benzynowa zatacza coraz szersze kręgi. Wśród wyższych oficerów, oraz wśród mnóstwa osób cywilnych poczyniono liczne aresztowania. Ostatnio odstawiono do więzienia dra Swateka, naczelnego redaktora dziennika urzędowego i jego żonę. Liczne katastrofy samolotów których ofiarą padło szereg lotników czeskich zostały spowodowane poślednią jakością benzyny, którą aresztowani przyjmowali od firm razem z łapówkami. Korupcja wdarła się do najwyższych sfer wojskowych. Wmieszany w nią jest szef sztabu czechosł., francuski gen. Mittelhausen i b. min. obrony krajowej gen. Hussak.

Podczas otwarcia wiosennej sesji parlamentu czeskiego przyszło w związku z wykryciem afery benzynowej do burzliwych scen. Komuniści podnieśli wrzawę krzycząc: „precz z rządem" i domagając się rozpisania nowych wyborów.

Dziennik „28 Rijen" (28 października) zapowiada nową aferę korupcyjną gumową, zaznaczając, że wszystkie gumy automobilowe w Czechach zaopatrzone są znakami fabrycznemi tylko jednej firmy, mimo że nie jest ona ani trochę lepsza od innych.

—oo—

Narady nad organizacją władz wojskow.

Warszawa 8 III. Tel. wł. (G). Na poniedziałkowej Radzie Min. rozpatrywany był, jak nas informują, wniosek min. spr. wojsk. gen. Sikorskiego o nowym projekcie ustawy o najwyższych władzach wojskowych. W związku z tem przypominamy, że projekt wniesiony w swoim czasie przez gen. Szeptyckiego został wycofany z sejmu.

Pojedynki.

Warszawa 8 III. Tel. wł. (G). Dziś w godzinach rannych odbył się pojedynek na pistolety między płk. Dzwonkowskim a p. Adolfem Nowaczyńskim. Po dwukrotnej wymianie strzałów bez rezultatu, przeciwnicy podali sobie ręce. Powodem pojedynku była napaść p. Nowaczyńskiego na płk. Dzwonkowskiego w „Myśli Narodowej".

Warszawa. 8. III. Tel. wł. (G) Dowiadujemy się, że skutkiem wniosku nagłego posła Miedzińskiego — o czem już donosiliśmy — mieszczącego w sobie zarzuty przeciw gen. Szeptyckiemu, odbędzie się jutro pojedynek między gen. Szeptyckim a posem płk. Miedzińskim.

Prasa o podróży posła Thugutta.

Warszawa. (AW.) Dzienniki podają, że program podróży posła Thugutta zagranicę obejmuje pobyt w Genewie, Londynie, gdzie p. Thugutt konferować będzie z Mac Donaldem.

Rezygnacja z mandatu.

Warszawa. (AW.) Poseł Chłapowski udał się na 2 tygodnie w Poznańskie celem zlikwidowania swych spraw osobistych, poczem wyjeżdża do Paryża. Po otrzymaniu urzędowej nominacji p. Chłapowski złoży mandat do Sejmu.

Nawoływanie do subskrypcji.

Warszawa. (Pat.) Pan min. przemysłu i handlu wydał odezwę do przemysłowców i rzemieślników, w której wskazując na to, że uzdrowienie finansów leży w interesie wszystkich obywateli państwa polskiego i że jednym z etapów do uzdrowienia finansów jest założenie Banku Polskiego, nawołuje sfery przemysłowe, handlowe i rzemieślnicze do większego zainteresowania się Bankiem Polskim i do wydatniejszego subskrybowania akcji tego Banku nie tylko w interesie państwa polskiego ale także i w interesie własnym.

—oo—

Troski i nowości teatralne Wiednia.

(Od naszego korespondenta.)

Wiedeń, w lutym.

Teatrom wiedeńskim powodzi się obecnie nie najlepiej. Nie chodzi tu o stronę artystyczną. — W pierwszym rzędzie gra tutaj rola finansowa. Z wyjątkiem dwóch teatrów (Burgtheater i Operntheater), subwencjonowanych przez państwo, pozostaje reszta w rękach dyrektorów prywatnych, którzy walczą ciągle z trudnościami natury ekonomicznej.

Dawniej teatry były przepełnione, dziś przy dobrej walucie, świecą pustkami. Wyjątek stanowią premiery i występy gwiazd. Niech wystarczy wspomnieć, że w jednej z ostatnich premier operetkowych, primadonna Fritzi Massary brała miesięcznie około 100 milj. koron, sumę na stosunki wiedeńskie olbrzymią, gdyż aktor przeciętny pobiera 3 miljony.

Nietylko jednak zarządy teatrów mają swoje troski. Skarżą się też artyści. W ostatnich czasach bowiem zjechali tłumnie do stolicy naddunajskiej koledzy ich po fachu z nad Sprewy i Izary, w ucieczce przed marką niemiecką, a w pogoni za dobrą walutą. Zbyt radosnego przyjęcia nie doznali jednak, przeciwnie, tu i ówdzie posypały się protesty... Aż los dopiero ulitował się nad srogością najbliższych bliźnich, zsyłając im w darze ukończenie budowy i otwarcia — dziewiętnastego teatru w Wiedniu.

„Modernes Theater" dano mu na imię, a oblepiono miasto takiemi gigantycznemi reklamami świetlnemi, że i ślepyby tam trafił.

Dyrektor Blum wiedział, co robi. Zbudował malutki teatrzyk w samem śródmieściu, pomalował wewnątrz wszystko na czerwono, w parkiet powsadzał same szerokie i miękkie fotele klubowe, a w całe to czarujące milieu puścił bulwarową komedyjkę i operetkę paryską. I już ma swoją publiczność stałą, która chętnie płaci za ostatnie miejsca tego mikroskopijnego teatrzyku tyle, ile kosztuja — powiedzmy — pierwszorzędne na — „Marję Stuart" w Burgteatrze...

W „Modern" rezydują więc teraz Louis Verneuil, Sacha Guitry, Marco Brociner ze swoją komedyjką „Kobieta gorzką jest...", a zapowiedziane są stałe nowości Paryża.

Pierwszego z autorów „Pakt w Nicei", to typowa paryska, bulwarowa sztuczka. Żenią się na pozór — niczem nieobowiązujący pakt tylko — a zakochują się na prawdę. Lekka ręka Francuza tworzy zgrabną koronkową robótkę, przesyconą wonią jakiegoś Coty lub Honbigant. Wszystko to mile słucha się, spokojnie trawi i — prędko zapomina.

Nowością jednak dla Wiednia jest operetka francuska. „L'Amour masque" S. Guitry jest lekka, niewinną, bezceremonialna a dlatego może właśnie przyjemną operetką. Nawet i krytyka wiedeńska zwraca uwagę na ten brak banalności w tej operetce, mając pewnie na myśli twory rodzime.

Bo jeśli chodzi o operetkę tutejszą, to dominuje ona nadal. Wiedeń był i zostanie zdaje się kolebką tej lekkiej muzy. Najlepszym przykładem są cyfry. Na 19 teatrów jest 7 operetkowych. — W ostatnich czasach przemieniono nawet znane variete „Apollo" na operetkę.

Zamiast rozpisywania się o nich, wystarczą zdaje się zupełnie — tytuły granych obecnie nowości. W Carl'teatrze idzie „Srebrna tancerka" Bittnera, Bürgerteater wystawia niewinną „Agri" Stefiana, nawet i „Kobietę w purpurze" pokazują, a ponieważ przygody Casanowy, to tytuł zanadto już oklepany, wymyślono „Przygody pajaca", który konkuruje ze „Słodkim kawalerem" w Apollo. I tak ciągle w kółko. Zmieniają się tytuły — wszystkie inne pozostaje zawsze to samo. A jak braknie tematu, to „da capo". Dowodem tego jest powrót „Marcwrów jesiennych" na deski teatru „An der Wien", seniora scen operetkowych. Niektóre operetki idą nawet w obsadzie — operowej.

I to właśnie jest owe „signum temporis", z którem przyzwoity Wiedeńczyk pogodzić się nie może. Z Olympu opery schodzą powoli bogowie jak Ślezak, Tauber i inni na deski operetki. Ha, trudno się dziwić. Mają lekką robotę, a dużo pieniędzy. Przeciętny zaś mieszkaniec Wiednia korzysta tylko przy tem podwójnie, gdyż słyszy i operetkę i Ślezaka jednocześnie...!

Jak widzimy więc, wszyscy mają szczęście, tylko Opera wielka szczęścia niema. Po Jericy, która cały prawie sezon siedzi w N. Jorku, puścił się po laury (albo i dolary) sam Piccaver. I, któż teraz śpiewać będzie Ryszarda i Rudolfa? Konkurencja Metropolitain daje się mocno odczuwać, będąc równocześnie poniekąd zaszczytem dla Opery wiedeńskiej. Mimo to, wszystko idzie starym torem. Orkiestra jest tak świetna, jak była, balet, wystawy i obsady doskonałe, a „Śpiewacy norymberscy" wiedzą dobrze o tem, że jak długo będą żyć, tak długo mają zapewniony występ stale w niedzieli...

Spisek wojskowy na Litwie.

Przedtem sprawa Kłajpedy. — Wykrycie spisku i aresztowania.

Kowno. (AW). Wykryto tu spisek przeciw obecnemu rządowi. Zamach stanu miał być wykonany niezwłocznie po ogłoszeniu decyzji Rady Ligi Nar. w sprawie Kłajpedy. Władzę miała objąć dyktatura wojskowa. Zamachowcy wychodzili z założenia, że rząd obecny jest zbyt słaby, bronić Kłajpedy. W związku z wykryciem zamachu dokonano licznych aresztowań wśród przedstawicieli skrajnej prawicy.

—oo—

Wypad sowiecki na pogranicze Łotwy.

Zbrojne starcia na pograniczu. — Odparta wyprawa na połów zakładników.

Ryga. (AW.) W miejscowości Silupe na granicy łotewsko-sow. wywiązała się strzelanina między posterunkami granicznymi. Patrole sowieckie posunęły się w głąb terytorjum Łotwy około 300 metrów, rzekomo celem aresztowania przemytników. W związku z tym wypadkiem prasa łotewska zaznacza, że nie chodziło tutaj o przemytników lecz o spokojnych mieszkańców pogranicza, których bolszewicy usiłowali uprowadzić do Rosji, czemu przeszkodziła kontrakcja ze strony pogranicznej straży łotewskiej. Wypadki uprowadzenia obywateli łotewskich w głąb Rosji mają na celu zdobycie zakładników przy ewent. wymianie komunistów aresztowanych na Łotwie.

—oo—

Manewry floty angielskiej.

Londyn. (Pat.). 10 b. m. flota angielska rozpocznie manewry na Morzu śródziemnem w sąsiedztwie wysp balearskich. Manewry zmierzać będą do odtworzenia sytuacji w czasie bitwy około Jutlandji. W manewrach wezmą udział połączone eskadry śródziemnomorskie i atlantyckie złożone z około 100 okrętów różnych typów, pod dowództwem admirała de Robecka.

—oo—

TELEGRAMY.

DELEGACJA GDAŃSKA DO GENEWY.

Gdańsk. (Pat.) 8. b. m. wyjechała do Genewy na sesję Ligi Narodów delegacja gdańska złożona z prezydenta senatu Salma, radcy Eberta, radcy Bittnera, oraz szefa biura prasowego Verbera.

MOSKWA PRZYJĘŁA TRAKTAT Z WŁOCHAMI

Moskwa. (Pat.) Komitet wykonawczy związku republik sowjeckich ratyfikował traktat z Włochami.

DYMISJA GABINETU GRECKIEGO.

Ateny. (AW). Gabinet Kapandarisa podał się do dymisji.

REKONSTRUKCJA GABINETU TURCJI.

Angora. (Pat.) Ismet pasza zrekonstruował gabinet zatrzymując stanowisko premiera i teke min. spraw zagr. Ministrowie spraw wew., finansów, wojny, zdrowia i robót publicznych zatrzymali swe teki.

LIKWIDACJA STRAJKU BANKOWCÓW W WIEDNIU.

Wiedeń. (Pat.) Wczoraj do godziny 3 w nocy toczyły się rokowania celem zlikwidowania strajku urzędników bankowych. Wszystkie sporne kwestje zostały załatwione. Praca w bankach rozpocznie się w poniedziałek rano.

—oo—

Tajny związek komunistyczny we Lwowie.

Aresztowanie 16 członków związku.

Policja lwowska wykryła tajny związek komunistyczny, który nosił nazwę: „Związek młodzieży komunistycznej zachodniej Ukrainy". (?) Do związku tego należała, jak stwierdzono, młodzież żydowska i ukraińska, a bardzo mały procent stanowiła młodzież narodowości polskiej.

Związek składał się z szeregu kół. W porze letniej gromadzili się „spiskowcy" komunistyczni na Wysokim Zamku i w innych miejscach, zdala od gwaru miejskiego, potem odbywały się schadzki w lokalach żydowskich organizacji zawodowych, w pewnym lokalu na Kleparowie itp. Prelegentami byli zwykle żydzi, którzy uświadamiali swych towarzyszy, wpajając w nich hasła komunistyczne, zdążające do zrealizowania programu związku. Na zebraniach tych rozdawano bibułę komunistyczną, którą członkowie kolportowali wśród ludności miasta, a nawet rozlepiali na murach miasta. Ta czynność zdradziła „spiskowców" i po nitce do kłębka doszła policja do konkretnych rezultatów.

Nastąpiły aresztowania i śledztwo, które spowodowało odstawienie 15 osób do więzienia sądu przy ul. Batorego.

Wśród nich znajduje się niejaki Zygmunt Chodko z Wołynia, który wybitną odgrywał rolę w tajnej organizacji, dalej słuchacze filozofji: Samuel Rosenbusch i Leon Gros, uczeń 8 klasy VII gimnazjum Karol Werfel, uczeń 8 klasy gimnaz. żydowskiego Emanuel Reiss, b. oficer ukraiński Matwij Jaworski, czeladnicy stolarscy bracia Maks i Dawid Haberman, czeladnicy ślusarscy Dawid Grünberg, Marek Schlossmann i Joachim Ehrlich, pomocnik księgarski Josel Reindl, handlowiec Endrel Słub (żyd) i jego żona, oraz Edward Brecher i Mechel Basiewicz.

Charakterystycznym jest, że wśród młodych krzewicieli idei komunistycznej znajdują się synowie bogatej burżuazji żydowskiej.

Wraz z wyżej wymienionymi odesłano do sądu bogaty materjał dowodowy. Są pewne dane, zebrane w dochodzeniach, że „spiskowcy" utrzymywali stosunki z komunistyczną „Trybuną robotnicza" wychodzącą we Lwowie.

Nowości na razie nie ma żadnych. Ciekawe jest, że w ostatnim czasie gwiazda „M. Butterfly" zaszła bardzo, w stosunku do lat poprzednich, kiedy to nawet sezon otwierano nią i stale była w repertuarze. Również i Smetana stracił widocznie łaski, gdyż od dwóch lat około nie grają tak ulubionej przez Wiedeńczyków „Sprzedanej narzeczonej", nie mówiąc już o „Daliborze".

Za to jednak Opera narodowa (Volksoper) wystawia stale nowości i gości u siebie wielu zagranicznych śpiewaków. Przez deski tej Opery przesunęły się już rozmaite wielkości. Battistini święcił tam niedawno tryumfy. Tam też śpiewał Fleta, uchodzący dziś w kołach operowych zagranicy za następcę Carusa. Obecnie występuje tam tenor Alessandro Bonci, stara włoska szkoła, dając przytem jeden jedyny koncert w Wielkim Domu koncertowym, który oczekuje świat muzykalny z wielkiem napięciem. Również i nasza Jadwiga Dębicka ukończyła właśnie swoje gościnne występy mile witana znów przez wdzięczną publiczność wiedeńską.

Ostatnią nowością Opery tej jest buffo „Księżniczka Tanagra", muzyka Offenbacha. Melodyjna ta opera komiczna, wystawiona wzorowo, zyskała sobie uznanie krytyki i melomanów, więcej zdaje się dyrekcji, gdyż „kasa" zapewniona. W Operze tej rezyduje dyrektor Felix Weingartner, muzyk, pod którego batutą grali wiedeńscy Filharmonicy (orkiestra Opery państwowej) w Ameryce południowej.

O prasie, jej twórcach i wykonawcach na scenach wiedeńskich — w liście następnym.

W. E. B.

—oo—

Czy zrozumieją wreszcie obowiązek?

Warszawa. (AW.) Min. rolnictwa wydało do rolników odezwę w sprawie zapisywania na akcje Banku Polskiego. Rolnicy powinni być godnie reprezentowani w Banku Polskim a liczba subskrybowanych przez nich akcyj powinna odpowiadać choćby w przybliżeniu sile liczebnej klasy rolniczej.

Ankieta w sprawie wierzytelności i długów przedwojennych.

Warszawa. 8. III. Tel. wł. (G) Pod przewodnictwem prof. Tolla odbyło się dziś w prez. Rady Min. posiedzenie komisji ankietowej w sprawie wierzytelności i długów przedwojennych; na posiedzeniu obecni byli przedstawiciele wierzycieli i dłużników.

—oo—

Ułatwienie przy zapisach na akcje Banku Polskiego.

W ostatnich dniach przy okienkach przyjmujących w P. K. K. P. zapisy na akcje Banku Polskiego panował ożywiony napływ interesentów. Przyczyniło się do tego nowe rozporządzenie komitetu organizacyjnego pozwalające na przyjmowanie wpłat na akcje Banku Polskiego również w markach pol., za które niezwłocznie nabywane są waluty obce lub złoto. Ułatwienie to umożliwia tysiącom osób bezpośrednie załatwianie sprawy zakupu obcych walut i wpłaty ich na akcje przy jednym i tym samym okienku Banku Emisyjnego i winno zachęcić do spełnienia obowiązku obywatelskiego tych wszystkich, którzy dotąd zwlekali z zapisaniem się na akcje z powodu utrudnień przy pośredniem nabywaniu walut obcych lub złota.

Należy dodać, iż ta bezpośrednia styczność interesentów z kasami Banku Emisyjnego ma jeszcze jeden dodatni skutek, ten mianowicie, że zakup złota za składane przez akcjonarjuszów marki polskie wypadnie taniej, niż gdyby to każdy akcjonarjusz dopełniał za pośrednictwem prywatnych kantorów lub agentów.

—oo—

Z przebiegu egzekucji podatkowej.

Kto korzysta z ulg podatkowych?

Izba Skarbowa komunikuje: Przymusowe ściąganie zaległej raty drugiej zaliczki na podatek majątkowy odbywa się w przyspieszonem tempie przy użyciu wszystkich sił, jakimi rozporządzają Inspektoraty Skarbowe, tak lwowskie jak i prowincjonalne. Jakkolwiek pewna część płatników rozumiejąc doniosłe znaczenie zaliczki dla sanacji Skarbu Państwa, należne kwoty jeszcze przed upływem terminu płatności dobrowolnie uiściła, to przecież niestosunkowo dużo płatników uchyla się od spełnienia swego obowiązku i wszelkimi sposobami próbuje uzyskać zwolnienie lub przynajmniej odroczenie.

Lwowska Izba Skarbowa wydała szcze ółowe zarządzenia, aby od płatników opeszałych i powodujących się tylko własnym interesem, zaległą ratę bezzwłocznie ściągnięto, natomiast pouczono władze podatkowe I instancji, aby w wypadkach, w których zapłacenie zaliczki mogłoby zachwiać egzystencję płatnika, zniżono a nawet w zupełności umorzono zaliczkę. Dotyczy to w szczególności drobnych kupców zwłaszcza t. zw. straganiarzy oraz drobnych właścicieli gruntowych, których znaczny procent będzie uwolniony od zaliczki. Natomiast co do płatników zamożnych, egzekucję przeprowadzi się bezwzględnie w najbliższych dniach.

Zarazem przypomina się, że z dniem 26 marca br. upływa termin do zapłacenia drugiej raty zaliczki.

Odruchy polityczne.

Wiec p. Witosa i towarzyszy.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego").

Tarnopol w lutym.

Od pewnego czasu zaczyna się budzić na tut. terenie wzmożony ruch polityczny, zainicjowany przez menerów endecji, z posłem Zamorskim i sen. Orlińskim na czele.

Obecnie ruszyła druga fala, treścią pokrywająca się z tamtą: wiece polityczne Piastowców.

Ruch ten zdaje się być przygrywką do przeprowadzenia nowych „konieczności państwowych" t. j. zmian w składzie obecnego rządu.

Zaczynają róść ludzkie apetyty; spokój w państwie za długo już trwa i co najgorsze, „niewdzięczni" obywatele gotowi odwyknąć i zapomnieć o dawnych przewodnikach, a co musiałoby przecież stanowić „klęskę narodową".

Konieczność więc wymaga zdwojonej ostrożności zwłaszcza, że, jak ponure dla nich powiadają słuchy, masy obywateli nie bardzo zadowolone są, co to ongiś było za rządów słynnej większości i, a zwłaszcza w Trembowelszczyźnie i Husiatynszczyźnie, zaczynają na dobre interesować się tem, co dzieje się w ruchu odrodzeniowym, prowadzonym przez Związek stron. ludow. w państwie.

A ma to swoje uzasadnienie: Dawniejsze napięcie ruchu ludowego podczas ostatniej symbiory politycznej dziewiątki zmalało i upodobniło się do tego stopnia z kierunkiem narod. demokr., że linja graniczna tak się zatarła, iż obecnie na zebraniach, gdyby nie firmanci, nie możnaby się już zorjentować, które z tych stronnictw dany wiec zwołało.

Tem się tłumaczy, dlaczego niedawno w Tarnopolu Piastowcy urządzili wiec w Sokole, na który między innymi przybył także i poseł W. Witos. Audytorjum składało się po części z inteligencji, po części z ludu. Zebranie zagaił profesor Bauer, poczem mówił na temat stosunków zewn. i wewn., w państwie p. Witos. Tylko nie był to Witos z wiecu na podwórzu Sokoła w roku 1922, gdy, gromiąc wstecznictwo, porywał słuchaczy, ale polityk przygotowujący zebranie na to, że może znowu uda się w połączeniu z narodowo-myślącą prawicą wziąć „naprawę Rzpltej w swe ręce".

Że mu się to nie uda i że Witos, jako wódz chłopstwa przestał istnieć politycznie, nic ulega wątpliwości. Zbyt przykre były rządy zjednoczonej z Witosem ośmiki, zbyt demoralizujący był osławiony pakt lanckoroński, by zaufanie chłopów do Witosa mogło kiedyś powrócić do dawnej szczerości.

Może sobie p. Witos jeździć po powiatach, może się mniej lub więcej odżegnywać od kumostwa z reakcją, faktów dokonanych nic już zatrzeć nie zdoła. **Pn.**

Echa tajemniczego wypadku w pociągu posp. do Warszawy.

Wyniki dochodzeń w sprawie znanego wypadku, jaki zdarzył się w pociągu pospiesznym do Warszawy poprzedniej soboty, ustalają następujące fakty: Na oknach przedziału I. klasy w wagonie, w którym powstał pożar, umieszczona była kartka, że przedział ten zajęty jest przez p. Swolkena i Jaszczołta. Pierwszy jest — jak wiadomo — szefem bezpieczeństwa przy ministerstwie spraw wewnętrznych, drugi wicedyrektorem tego departamentu. Obaj, jak donosiliśmy, bawili we Lwowie dla zbadania sprawy, związanej z aferą Basarabowej.

W tym samym wagonie jechał pewien oficer, który wracał wprost z procesu ukraińskiego przeprowadzonego w jednym z miast w Małopolsce wschodniej.

Stwierdzono, że do przedziału I. klasy, w którym pod poduszką zapalił się tajemniczy ładunek w kształcie świecy czy rakiety, wsiedli we Lwowie, Stefan Rudyk, współpracownik ukraińskich pism „Nowej kultury", oraz „Zemli i Woli", którego aresztowano w pociągu, gdy wysiadał w Warszawie. Kiedy przeszedł on do wagonów dalszych i zajął tam miejsce w przedziale I. klasy, tego nie zauważono.

Rudyk jest synem biednego budnika kolejowego i nie ma żadnego majątku, uderza więc to, że do Warszawy jechał I. klasą pociągiem pospiesznym.

Stwierdzony też jest fakt, że w wspomnianym wagonie wybuchł dwukrotnie pożar i dwa razy pociąg zatrzymywano i ugaszono pożar przy pomocy śniegu.

Śledztwo jeszcze nie jest ukończone. Rudyk znajduje się w więzieniu przy ul. Batorego. Toczą się przeciw niemu także dochodzenia o zbrodnię zdrady stanu, popełnioną na łamach wspomnianych pism, które zostały zawieszone.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. F. E. 1 Wstępna, Fran.; gr. kat. N. G. F. Syrop. Jutro rz. kat. 40 Męcz.; gr. kat. Porfiryja. — Wschód słońca 5·52; zachód 5·17.

Teatr Wielki.

Niedziela o 3 pop. „Jak wam się podoba"—wieczór „Pocałunek".
Poniedziałek „Czaple pióro", wyst. K. Bednarzewskiej.
Wtorek „Pocałunek".

Teatr Mały.

Niedziela „Na łeb na szyję".
Poniedziałek „Świderek".
Wtorek „Upiory" Ibsena (występ W. Siemaszkowej).

Teatr Nowości.

Niedziela „Katja tancerka".
Poniedziałek „Mikado".
Wtorek „Księżniczka Olala".

Teatr Bagatela.

„Pomyłka" sketch. — H. Kostyńska — M. Mirski — T. Doński — B. Bronowski. — „Stow. z ogr. poręką", farsa. Początek o godz. 8 wiecz.

Ze Lwowa.

— **„Upiory" Ibsena.** Wtorkowa premiera w Teatrze Małym wywołała ogromne zainteresowanie. Wanda Siemaszkowa odbywa ostatnie próby z zespołem.

— **„Prorok" Mayerbera.** We czwartek wchodzi po raz pierwszy na afisz Teatru Wielkiego opera Mayerbera. W środę odbędzie się pod kierunkiem reżysera Okońskiego i kapelmistrza Stadlera generalna próba. Bilety sprzedawać będą od wtorku wszystkie trzy kasy teatralne.

— **Legioniści i Strzelcy!** Wszyscy dziś musimy być obecni na odczycie na dochód weteranów 1863 r., który odbędzie się w sali Ratuszowej o g. 11-tej przedpołudniem.

— **Z ruchu kolejowego.** Po usunięciu zasp śnieżnych podjęty został z dniem 7 marca ogólny ruch pociągów na linji Drohobycz-Truskawiec Zdrój.

Spostrzeżenia meteorologiczne

Obserwatorjum astronomicz. Politechniki Lwowsk. z dnia 7. i 8. marca 1921.

Uwaga: Dane z 7-go w nawiasach.

	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie powietrza	(737·7) 741·0 mm	(738·3) 741·6 mm	(740·4) 741·6 mm
Temperatura	(— 1·8) — 2·0° C	(+ 0·6) — 1·1 °C	(— 0·4) — 1·6° C
Kierunek wiatru	(S) SSE	(SSE) SSE	(SSE) SSE
Prędkość wiatru (w kilom. na godzinę)	(14) 8	(8) 5	(11) 8

Temperatura najwyższa (+ 1·2), najniższa (— 1·8).
Temperatura najwyższa + 0·2, najniższa — 2·0.

Godziny podane według południka lwowskiego (np. 7 godz. lw. = 6 g. 24 m. środk.-europ.).

Oznaczenia kierunków wiatru: N=północ, E=wschód, S = południe, W = zachód.

Uwaga: (pochmurno).
Uwaga: pochmurno mgła.

— **Co emeryci dostaną na kwiecień?** Wraz z ratą emerytury za mesąc kwiecień otrzymają emeryci, wdowy i sieroty również 32% dodatek za miesiąc luty, 30% dodatek za miesiąc marzec, oraz tytułem zaliczki na poczet wyrównania, z powodu wejścia w życie z dniem 1 października 1924 nowej ustawy emerytalnej 50% pełnych poborów lutowych. Ogólna wysokość emerytury za miesiąc kwiecień będzie wyższa aniżeli w marcu a najmniejsza emerytura wynosić będzie 137.760.000 Mkp.

Izba Skarbowa rozpoczęła już likwidację płac i w najbliższych dniach rozpocznie ich przekazywanie. **ig.**

— **Pobór rocznika 1903** odbędzie się w połowie kwietnia b. r.

— **Towarzystwo Naukowe we Lwowie.** Posiedzenie wydziału filologicznego odbędzie się w poniedz. 10 b. m. o godz. 5 pop. w sali seminarjum słowiańskiego (Uniwersytet stary gmach) 1) Prof. R. Ganszyniec: Szczątki poezji łacińsko-polskiej w XV w. 2) Prof. A. Gawroński przedstawi pracę Dra Bogdana Richtera, p. T. „Wiarogodność zapisek geograficznych księgi Szan-chai-King". 3) Prof. T. Lehr-Spławiński: „Kilka uwag o praojczyźnie Słowian". Poczem odbędzie się posiedzenie administracyjne Wydziału. Wnioski w sprawie powołania nowych Członków czynnych Tow. Nauk.

— **Zebranie obywatelskie** odbędzie się we wtorek 11 b. m. o g. 7 wiecz. w sali Strzelnicy miejskiej przy ul. Kurkowej, na którem Dyrektor P. K. K. P. Józef Zgórski omówi sprawę subskrybcji na Bank Polski. Ze względu na ważność sprawy, wzywam wszystkich członków do jawienia się. Józef Neumann.

— **Towarzystwo Historyczne.** Posiedzenie T. Hist. odbędzie się we środę 12 b. m. o g. 6 wieczorem w Zakładzie Nauk Pomocniczych prof. Ptaśnika (Gmach stary ul. św. Mikołaja), Na porządku dziennym odczyt prof. J. Czekanowskiego p. t.: „Antropologia i etnografja jako historyczne nauki pomocnicze.

— **Nareszcie!** Za przykładem szewców warszawskich, którzy w ostatnim czasie już dwukrotnie obniżyli ceny, poszli nareszcie szewcy lwowscy — których przeraziła stagnacja. Kto tylko mógł wstrzymywał się od zamawiania obuwia a decydował się tylko z musu na naprawkę. Onegdaj lwowska korporacja szewców uchwaliła nareszcie obniżyć ceny robocizny o 10% z tem, że obniżka ta obowiązuje wszystkich majstrów szewskich we Lwowie.

— **Afera szpiegoska Basarabowej.** W związku z tą aferą aresztowano kilka osób. Śledztwo sądowe ukończone być ma za kilka dni. Stwierdzić już dziś można na podstawie zupełnie wiarygodnych informacji, że treść listu, zawartego w interpelacji posłów ukraińskich, rzekomo pisanego przez jakąś słuchaczkę medycyny, która miała być obecną przy sekcji zwłok Olgi Basarabowej bezpośrednio po samobójstwie w areszcie policyjnych, jest albo świadomie sfałszowana, albo oparta na kłamliwych informacjach tych osób, które starają się nadać sprawie rozgłos i apoteozować śmierć „bohaterki" ukraińskiej.

— **O unormowanie stosunków prawnych zawodu dziennikarskiego.** Lwowskie zrzeszenie dziennikarzy Tow. Dziennikarzy Pol. i Syndykat Dziennikarzy pol. otrzymały przed kilku dniami do zaopinjowania wniesiony przez posła Dąbskiego i tow. do sejmu projekt ustawy o unormowaniu stosunków prawnych zawodu dziennikarskiego. W tym celu zwołano konferencję, na którą przybyli członkowie obu zrzeszeń dziennikarskich. Zebranie zagaił prezes red. Laskownicki, poczem referowali wyczerpująco projekt ustawy pp. red. Fryling, wiceprez. Syndykatu i prez. Tow. Dziennikarzy red. Laskownicki. Po krótkiej dyskusji uchwalono wysłać do Warszawy opinię dziennikarzy polskich we Lwowie o wniesionym projekcie ustawy i wyrażono jednomyślnie życzenie, aby sejmowa komisja celem uzgodnienia opinji sfer dziennikarskich zwołała w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Wilnie i innych miastach, w których istnieją już zrzeszenia dziennikarskie ankiety w tej, tak doniołej dla dziennikarstwa polskiego sprawie. Elaboraty tych ankiet przedłożonoby następnie Zjazdowi delegatów zrzeszeń dziennikarskich, którvby się odbył w Warszawie przy współudziale posłów którzy wnieśli projekt ustawy do sejmu, jak również członków sejmowej komsiji prawniczej.

— **Schronisko dla opuszczonych staruszek** mieszczące się przy ul. Teatyńskiej 19a we Lwowie, zwraca się do ofiarnych serc z prośba o datki na chleb, węgiel i żywność. Schronisko tuli u siebie staruszki, nie mające rodziny ani środków do życia. Niech każdy, kto może, pospieszy z datkami dla tych, które w samotności i biedzie przeżywają swoje ostatnie dni. — Datki „Na schronisko dla opuszczonych staruszek“ przyjmuje administracja naszego pisma.

— **Do wiadomości Dowództwa Policji Państwowej** podajemy następujący fakt. Jak zwykle przy wymianie bonów skarbowych przy kasie P. K. K. P. istnieje długi ogonek. Otóż onegdaj byliśmy świadkiem, jak dwaj funkcjonarjusze z Pol. Państw. (nr. 342/VIII i 1034/IX podobnó ze Zbaraża), mimo protestu że strony godzinami wyczekującej w ogonku publiczności, ominęli wszystkich. aby wcześniej wymienić swoje bony. Dlaczego Policia uzurpuje sobie takie prawa pierwszeństwa, zamiast być przykładem porządku dla innych, pozostaje do wyjaśnienia.

— **Ślizgawica.** Wczoraj wieczorem ulice miasta naszego przedstawiały ucieszny widok. Cienką warstwą zamarzniętego błota pokryte chodniki, stały się tak oślizgle, że przebycie ich wymagało wielkich zdolności akrobatycznych. Spieszący do domów po całodziennej pracy ludziska, przypominali wyglądem tańczące „Kamel-trotta“ niedźwiedzie. Nieobeszło się również, jak zwykle w takich razach, bez przykrych wypadków a pogotowie rat. zmuszone było zaopatrzyć zwichnięte a nawet złamane ręce i nogi.

— **Trup podrzutka.** Codzienne niemal znachodzenie podrzuconych niemowląt, staje się smutnym faktem, świadczącym o zupełnym zaniku moralności wyrodnych matek. Wczoraj znów wracający ze szkoły chłopcy znalezli na plantach pl. św. Jura nieżywe skutkiem zamarznięcia dzecko. Zawiadomiona o tem policja wszczęła poszukiwania za zbrodniarką.

— **Nowe oszustwa na szkodę Skarbu Państwa.** Inspektorat skarbowy dzieln. II przeprowadził wczoraj przy asystencji funcjonarjuszy Oddziału walki z lichwą, rewizję w składzie żelaza przy ul. Słonecznej l. .. firmy „Bracia Brautbar“. Stwierdzono zupełny brak przepisanych ksiąg handlowych. Księgi buchalteryjne firmy znaleziono ukryte w mieszkaniu prywatnem buchaltera Berischa Emhera. Na podstawie tych ksiąg, które zakwestjonowano, stwierdzono, iż firma opłacała dotychczas podatki od obrotu minimalne i nie stojące w żadnym stosunku do zysków przedsiebiorstwa przez co oszukiwała skarb państwa na miljardowe sumy. Wczorajsza rewizja położyła kres dalszym oszukańczym manipulaciom i przyczyni się do odpowiedniego nałożenia kary za dotychczasowe.

— **Włamania i kradzieże.** Ludwik Kaszyliński, zam. przy ul. Mickiewicza l. 6. zawiadomił wczoraj policję o włamaniu się ub. nocy złodzieji na strych, skąd skradli mu 2 walizy, farby olejne, narzutkę i inne rzeczy, łącznej wartości 300 miljon.

Innego znów rodzaju „amatorzy“ dostali się do komórki mieszczącej się w Państw. Zakładzie obróbki drzewa i zabrali stamtąd na szkodę urzędnika Zakładu, Jana Szirły, 2 gęsi, koguta, 6 kur.

Jak niebezpiecznem jest chodzenie do nocnych spelunek w rodzaju szynku Icka Spucha, przekonał się słuchacz praw Stanisław Wierzycki, któremu jeden z tamt. „gości“ wyciągnął niespodziewanie portfel, zawierający 120 miljonów mkp. i dokumenty osobiste i ulotnił się, pozostawiając rozbawionego akademika bez jednej marki.

Z całej Polski.

† **Dr. Alfred Sokołowski.** 8 b. m zmarł w Warszawie profesor uniwersytetu warsz. dr. Alfred Sokołowski, znakomity lekarz, autor wielu dzieł naukowych.

— **Prosba Komitetu: „Chleb głodnym dzieciom“.** Pani Prezydentowa Wojciechowska, stojąca na czele Komitetu pomocy głodnym dzieciom wystosowała odezwę do społeczeństwa, prosząc o zasilenie funduszu Komitetu. Organizacja ta opiekuje się głównie dziećmi tych którzy polegli w obronie Polski. W miarę funduszów Komitet dostarcza dzieciom opuszczonym obuwia, odzieży żywności i spieszy z pomocą wszędzie, gdzie tylko okaże się potrzeba. Osoba pani Prezydentowej daje gwarancję, że pomoc idzie we właściwym kierunku i z należytą sprawiedliwością. Ponieważ skutkiem wzmożonych wydatków i potrzeb fundusze okazały się za szczupłe, przeto jest rzeczą słuszną, by bogatsze sfery społeczne poszły za głosem odezwy pani prezydentowej i Komitet „Chleb głodnym dzieciom“ stale i wydatnie zasilały.

— **Redukcja urzędników bankowych** postępuje w szalonem tempie w bankach warszawskich. Spowodowało to przedewszystkiem zatamowanie kolosalnej spekulacji walutowej i zmniejszenie się skutkiem tego wszelkich operacji bankowych. W największym banku warszawskim a to w Banku Handlowym wymówiono zajęcie 75 pracownikom a w „Banku międzynarodowym“ 35 urzędnikom. Dalsze zwalnianie urzędników bankowych nastąpić ma w dniach najbliższych. Setki pracowników ze sfer inteligentnych znajdzie się... na bruku.

— **Zatory na Wiśle.** W ciągu dnia wczorajszego stan wody na Wiśle nie uległ żadnej zmianie. Na przestrzeni od klasztoru Norbertanek w Krakowie do Płaszowa Wisła jest w zupełności wolna od lodu, natomiast za Płaszowem lód zatrzymał się tworząc duży zator.

Z całego świata.

Parlamentarna famllja. Według „Daily Herald'a w parlamencie angielskim znajduje się obecnie aż trzech Hendersonów. Ojciec i jego dwaj synowie Wszyscy trzej mieszkają w jednym domu i należą do jednej partji.

— **Pies — artystą filmowym.** „Voss. Ztg.“ donosi: Do pułku amerykańskiego, stojącego podczas wojny światowej w Alzacji, przyłączył się pies-wilczur, który ze względu na swą inteligencję stał się ulubieńcem żołnierzy. Po ukończeniu wojny, Amerykanie zabrali go ze sobą do Kalifornji. Na niezwykłą inteligencję psa zwrócił uwagę pewien filmowy reżyser i „zaangażował“ go do swego przedsiębiorstwa. W niedługim czasie pies tak wspaniale wykonywał swoje role, że obecnie słynie jako „Gwiazda filmowa“. Czworonogi artysta nosi szumną nazwę „Rin-Tin-Tin“.

Konferencje rekolekcyjne dla studentek Uniwersytetu, Politechniki i wyższych kursów odbędą się w dniach od 10. do 16. marca o g. 7 wiecz. w kaplicy SS. Urszulanek, ul. św. Jacka 16. Wstęp za okazaniem legitymacji akad.

—oo—

Adaptacja Zamku dla Gimnazjum żółkiewskiego.

(Korespondencja „Kurjera Lwowskiego“).

Żółkiew w lutym 1924.

Min. O. P. i W. R. przyznało Gimn. żółkiewskiemu kredyt na r. 1924 w wysokości 30 miljardów, z czego 12.5% wyasygnowało na ręce Okręg. Dyrekcji Robót publiczn., zaznaczając równocześnie że w razie potrzeby może być przyznany dalszy kredyt.

Z tą chwilą sprawa odpowiedniej adeptacji Zamku żółkiewskiego na Gimnazjum przybiera nareszcie realne kształty. Adaptowano wprawdzie już teraz kilka ubikacji w Zamku, jednakowoż ubikacje te są za szczupłe, aby pomieścić klasy, gabinety i kancelarje 8 klas gimnazjum.

Mając zapewnione poparcie Rządu powinien Komitet budowlany przystąpić do pracy w tempie jak najszybszem, aby odnowione ubikacje mogły wyschnąć przez lato. Należałoby zerwać ze staremi metodami, każącemi się przez miesiące całe zastanawiać się np. w którym lesie wyrębać drzewo na budowę zamiast kupić to drzewo na miejscu suche itd. Wogóle trzeba kogoś, któremuby osobiście na powodzeniu pracy zależało, ktoby potrafił w całe przedsiębiorstwo tchnąć ducha inicjatywy. E. Hay.

Sport.

Prezydent Rzeczypospolitej Protektorem Polskiego Sportu. Dnia 21 lutego pan Prezydent Wojciechowski przyjął na dłuższej audiencji delegację Polskiego Komitetu Olimpijskiego w osobach pp. prezesa Kaz. ks. Lubomirskiego, W. Znajdowskiego, wiceprezydenta m. Lwowa Stahla i majora Bobrowskiego.

Delegacja poinformowała p. Prezydenta zarówno o ogólnej działalności Komitetu, jak i o przebiegu przygotowań do Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, składając obszerny memorjał na piśmie. Pan Prezydent przyjął delegację nader życzliwie, dopytywał się o szereg szczegółów dotyczących przygotowań olimpijskich, wyrażając swe zadowolenie z powodu zapoznania się z nastrojem i istotną działalnością Komitetu i przyrzekając poparcie moralne jego prac. Specjalnie zainteresował się p. Prezydent sprawą pożyczki 49.000 franków belgijskich, udzielonej przez komitet I. O. rządowi w ciężkich dla państwa chwilach 1920 roku, a dotychczas niezwróconych. (Kwota ta została zebrana drogą składek na VII Olimpjadę, w której Polska, z powodu najazdu bolszewickiego, udziału nie wzięła).

Czeską drużynę olimpijską trenuje trener Slavii John Madden i kapitan związkowy J. Fanta.

Węgierską drużynę olimpijską trenuje prof. Holito.

—oo—

Dział grafologiczny.

(Próbki, pisane atramentem, opatrzone godłem, winny być samodzielne, bez linji i kratek. Opłata 1 milj. mp., jeżeli odpowiedź ma być pisemna. 3 miljony mp.).

29. Czarownica. Charakter trudny do odcyfrowania, zwłaszcza z tak małej próbki i to do tego u osoby skombinowanej psychicznie, której zależy na tem aby być skrytą. Umysłowo osoba nieprzeciętna, o zamiłowaniach estetycznych, ale co do serca — egoistyczna, nieco frywolna. Ma wiarę w siebie, umie postępować, prócz chwil miękkich i słabych. Zdobi ją konsekwencja, a może komuś się to podobać, że obrachowuje, co mówi. Próbka nr. 2. mimo chęci zatajeń, każe przypuszczać, że prawdopodobnie jest tu dość sztuczności, umiłowania blichtru, upór, maskowana dobroć. Lubi się postawić na swojem. Zmysły gorące, ale opanowane w wędzidła zupełnie.

30. Veritas. Taka próbka to prawie nic. Nadaremno czekaliśmy na lepszą. Myśl odważnie szybująca w górę, zato życie uczuć zaniedbane. Przeżywał Pan dotąd wewnętrznie. Silna wola, choć przeważnie w realizowaniu swych myśli był Pan zbyt zależny od ludzi i okoliczności, lecz powinien się Pan wyrobić na kierującego człowieka.

31. Boycza. Psychika, która uległa kombinacjom i powikłaniom wewnętrznym: gdyby Pan mniej miał przeżywań najwewnętrzniejszych, byłby ich Pan miał więcej... Intelekt indywidualny, choć niepogłębiony, oderwany od życia i radości jego piękna, jakiś zbyt bezcielesny, racjonalistyczny. Może dlatego dominująca nuta: pesymizm. Brak logiki uczuć, gdyż człowiek dobry, może być aż okrutnym, wogóle jest w tem wszystkiem coś pervers; na szczęście brak Panu brutalnej siły ducha. Widać okłamywanie siebie samego. Talent kierowania ludźmi, przerywany momentami uległości. W rozwoju: abdykacja z ekscentryczności, powolna decyzja, zacinanie się i zgrzytanie automatów duszy.

32. Filantrop. Za miłe wyrazy ślę Panu podziękowanie i pozdrowienie serdeczne.

33. Aldor. Stawia Panu pytanie jedno, na które trudno odpowiedzieć w szczytnych łamach dziennika. Czy zgadza się Pan na odpowiedź listowną? (j. wyżej).

Dr. O. Ch.

Zapiski.

Wiadomości statystyczne. Ukazał się powiększonej objętości Nr. 5 Wiadomości Statystycznych Urzędu Statyst. Treść numeru: Koszty utrzymania. Wskaźniki cen hurtowych w Polsce i zagranicą. Ceny i wskaźnik cen poszczególnych towarów w handlu hurtowym i detalicznym w Polsce i zagranicą. Płace robotników i urzędników. Kursy dewiz. Wkłady w P. K. O. Bilanse P. K. K. P. i banków akcyjnych. Produkcja węgla i ropy. Zakłady, robotnicy w głównych gałęziach przemysłu. Handel zagraniczny Polski. Gospodarstwa rolne w wojew. centralnych według spisu z 31 IX 1923 r.

—oo—

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, 8. marca.

GIEŁDA LWOWSKA.

Wczoraj, jak zwykle w sobotę, nie było obrotów w akcjach niekotowanych.

Na giełdzie były nieliczne tylko transakcje, kilka transakcji w akcjach arbitrażowych. Popyt był średni, podaż dostateczna. Tendencja niejednolita, zapotrzebowanie słabe.

OBROTY W AKCJACH.

Hipoteczny 2850, 2900. Małopolski 2800. Przemysłowy 2400, 2375, 2385, 2380. Z. B. K. 875, 800, 900 (700). Ćmielów ex 3900, 4200, 3950. Krakus 8900. Karpalit 4050. Lokomotywy 2925, 2950, 2900. Niemojowski 2650, 2675. Oikos 18750. Pezet 850, 860, 900. Chodorów 24500, 24600. Browary 32000. Chybie 51000, 51500, drobne 54000. Cegielski 2850, Gafota 1350. Górka 73000. Nafta 2575, 2550. P. T. B. 575. Rakszawa 15750. Szersza elek. 1425 1400. Sp. Wydawnicza 1100. Tespy 29500, 29250, 29300, 29750. Tehate 10500. Zieleniewski 50500, 51500, 51000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Tendencja dla walut i dewiz zagranicznych nieco mocniejsza. Dolar 9.300. Tendencja dla akcji naogół słaba z wyjątkiem poszczególnych metalurgicznych.

AKCJE WARSZAWSKIE.

Tespy 31750. Kiewski 2300. Spiess 4750. Elektrownia Dąbrow. 4150. Pol. Tow. Elektr. 950. Elektryczność 100. Siła i światło 3200. Chodorów 24000. Częstocice 13000. Cukier 21000. Firlej 3500. Łazy 710. Pol. Nafta 2450. Cegielski 2950. Fitzner 41600. Lilpop 3500. Ostrowieckie 50250. Parowozy 2100. Pocisk 6600. Strachowice 17800. Trzebinia 3500. Zieleniewski 51750. Zawiercie 257500. Żyrardów 1640000. Borkowski 6200. Jabłkowscy 890 Syndykat R. 10000. Ćmielów 4300. Spirytus 12000. Tendencja niejednolita. (AW.)

Kursa giełdy lwowskiej.

Ż = żądają. T = transakcje. Zresztą: płacą.

A) Akc. Bank.	8 marca	B) Akc. przem.	8 marca
Akc. Związk. . .	0000	Górka	73000000
Handl. Pozn. . .	0000	Oikos	18750000
Hipot. akc. . . .	2900000	Parowozy	188000
Hipot. zemel. . .	0000	Patrja	32000
Małopolski . . .	2800000	Pezet	T1000000
Powszechny . .	0000	Pocisk	6600000
Przemysłowy .	2400000	Polski Glob . .	000000
Rolniczy S. A. .	00000	Polska Nafta . .	2575000
Ziemski kred. .	900000	Pol. Tow. Bud.	575000
B) Akc. przem.		Pol. Tow. H. . .	1625000
Browar Lwow.	32000000	Rakszawa	15750000
Chodorów	24600000	Siersza el. . . .	1425000
Chybie, fabr. c.	5150000	Gór. Siersza . .	000000
Karpalit	4050000	Tepege	00000
Ćmielów	4200000	Tespe sól pot.	29750000
Galicja	—	Tehate T. a. . .	10500000
Gafota ex	1350000	Zieleniewski . .	51500000

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 58.	Warszawa 8 marca	Zurych 8 marca	Gdańsk 8 marca
	Dewizy		
100 Mk. pol.	— 100 —	—	616-0, 619
1 funt ang.	39800000	24 81	25
100 frs franc.	34600000	21·25	21, 50-21, 65
100 fr. szwaj.	160500000	100·00	101, 25-101
100 frc. belg.	30000000	18·90	17, 20-17, 30
100 K czesk.	26400000	16·75	
100 K węg.	— —	0·0000	
100 K austr.	00	0·0081	
100 M niem.	00000	0129	129, 426-130
1 Dolar am.	9300000	5·79	
100 Lir wł	39500000	24·50	
100 Lei rum.	00000	3·05	
100 guld. hol.	346000000	2·15	216, 45-217
100 K norw.	—·—	78 25	
100 K duńsk.	— —	91·00	
100 K szw.	—	151·00	
Frank złoty	1798000		
Miljonówka	815000		
	(AW)	(AW)	(AW)

RADA ZAWIADOWCZA S-KI AKC.
„OLKUSZ"
FABRYKA NACZYŃ EMALJOWANYCH SPÓŁKA AKCYJNA w OLKUSZU

ma zaszczyt podać do wiadomości pp. Akcjonarjuszów, że **ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW** odbędzie się **w sobotę dnia 29. marca 1924 r.** o godzinie 5 popołudniu w lokalu Ziemskiego Banku Kredytowego T. A. we Lwowie, Jagiellońska 2.

Porządek dzienny: 5744

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej za rok 1923, zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1923, oraz udzielenie absolutorjum;
3) Rozdział czystego zysku za rok 1923 i wypłata dywidendy;
4) Ustanowienie wysokości wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej za rok 1923;
5) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na rok 1924 r.;
6) Wybór 5-ciu członków Rady Zawiadowczej w miejsce wylosowanych:
7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na rok 1924;
8) Powiększenie kapitału zakładowego:
9) Zmiana statutu;
10) Wnioski Rady Zawiadowczej oraz wnioski pp. Akcjonarjuszów, o ile będą zgłoszone na 2 tygodnie przed Walnem Zgromadzeniem.

W myśl §. 25. statutu, posiadacze akcji imiennych korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu tylko w tym razie, jeżeli akcje ich wniesione są do ksiąg Spółki przynajmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem, przyczem dla uczestniczenia w Walnem Zgromadzeniuprzedstawienie akcji imiennych nie jest potrzebne i jeżeli w tym terminie zgłoszą w Dyrekcji Spółki w Olkuszu swój udział w Walnem Zgromadzeniu Akcjonarjuszów.

Akcje na okaziciela dają prawo głosu w tym razie. gdy są przedstawiane Dyrekcji przynajmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem i nie są odebrane przez właściciela przed ukończeniem Zgromadzenia.

Zamiast akcji oryginalnych, mogą być przedstawione zaświadczenia czy to państwowych, czy to prywatnych instytucji kredytowych, działających na podstawie statutów. przez Rząd zatwierdzonych. wreszcie instytucji kredytowych. zagranicznych. wskazanych przez Walne Zgromadzenie a aprobowanych przez Ministra Skarbu.

Na zaświadczeniach powinny być oznaczone Nry akcji.

RADA ZAWIADOWCZA S-KI AKC.
„WOLBROM'
FABRYKA WYROBÓW GUMOWYCH S. A. w WOLBROMIU

ma zaszczyt podać do wiadomości pp. Akcjonarjuszów, że **ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW** odbędzie się **w sobotę, dnia 29. marca 1924** o godz. 6 popoł. w lokalu Ziemskiego Banku Kredytowego we Lwowie, ul. Jagiellońska 2.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
2) Sprawozdanie Rady Zawiadowczej i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za czas od 1. stycznia 1923 r. do 31. grudnia 1923 r., oraz udzielenie absolutorjum;
3) Rozdział czystego zysku i wypłata dywidendy za rok 1923;
4) Ustanowienie wysokości wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej za r. 1923;
5) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na rok 1924;
6) Wybór 5-ciu członków Rady Zawiadowczej w miejsce wylosowanych;
7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej na rok 1924.
8) Wnioski Rady Zawiadowczej oraz wnioski pp. Akcjonarjuszów, o ile będą zgłoszone na 2 tygodnie przed Walnem Zgromadzeniem.

W myśl §. 25 statutu, posiadacze akcji imiennych korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu tylko w tym razie, jeżeli akcje ich wniesione są do ksiąg Ski przynajmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem, przyczem, dla uczestniczenia w Walnem Zgromadzeniu przedstawienie akcji imiennych nie jest potrzebne.

Akcje na okaziciela dają prawo głosu tylko w tym razie, gdy są przedstawione Dyrekcji przynajmniej na 7 dni przed Walnem Zgromadzeniem i nie są odebrane przez właściciela przed ukończeniem Zgromadzenia.

Zamiast akcji oryginalnych mogą być przedstawione zaświadczenia czy to państwowych, czy też prywatnych instytucji kredytowych, działających na podstawie Statutów przez Rząd zatwierdzonych, wreszcie Instytucji kredytowych, zagranicznych, wskazanych przez Walne Zgromadzenie, a aprobowanych przez Ministra Skarbu.

Na zaświadczeniach powinny być oznaczone numery akcji.

SKŁAD SUKNA i PRACOWNIA KRAWIECKA S. WEISS Lwów, Sykstuska 6.

poleca: na wiosnę i lato. Sukna każdego rodzaju pierwsz. fabryk bielskich na ubrania męskie jakoteż kostjumy i płaszcze damskie, oraz wielki wybór najmodn. raglanów

ARTUR LORIE
Kraków, Starowiślna 19
Telefon nr. 1091. 5711

poleca **Cement** „Szczakowa", „Górka", „Goleszów", Podgórze Bonarka. **Wapno** hydrauliczne do fasad i robót murarskich, skaliste budowlane i do bielenia. **Gips** murarski, sztukatorski modelowy, alabastrowy. **Materjały do krycia dachów** — łupek asbestowo-cementowy, dachówkę glinianą, papę dachową. **Cegłę** zwyczajną, szamotową, mączkę i glinkę. Smołę pogazową, karbolineum, rury i posadzki szteingutowe i fajansowe oraz wszelkie inne materjały budowlane po przystępnych cenach z dostawą natychmiastową.

Ofiary Kwasu Moczowego

Artretyk musi co miesiąc przeprowadzać kurację Urodonalem (głównie po nadużyciach w jedzeniu i piciu), która go zachowa przed atakami podagrycznemi, reumatycznemi i kolkami nerkowemi. Z chwilą, kiedy uryna przybiera kolor czerwony lub zawiera piasek, śpieszcie po ratunek do Urodonalu.



Środek polecony przez Prof. **Lancereaux** b. Prezesa Akademji Medycznej w swojem dziele o podagrze.



Podagra
Reumatyzm
Piasek
Arterio-Sclerosa
Kwasy

Zatruty przez kwas moczowy, dręczony przez cierpienia, może być uratowany tylko przez

URODONAL CHATELAIN'A

ponieważ URODONAL rozpuszcza KWAS MOCZOWY. — URODONAL Chatelain'a jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. — **Przy kupnie należy domagać się zawsze firmy wynalazcy** CHATELAIN'A. — Z wszelkiemi informacjami zwracać się **Warszawa, Fredry 4. — Tel. 73-55 i 155-59.** 812



MATERACE DRUCIANE
STORY płócienne i ŻALUZJE deszczułkowe
poleca 1615
Fabryka S. Freundlicha Lwów Kazimierzowska 14

30% OTOMANY 30%
30 procent taniej niż wszędzie! Kanapki do składania, wkłady do łóżek, poduszki (rozhar.), portjery, kapy, firanki materje mebl., drelichy, chodniki, dywany, karnisze mosiężn. i ceraty poleca **E. Hagler** — LWÓW — Sobieskiego **21**
Zważać na firmę i Nr. domu 21. 682

KAMIEŃ SINY TWARDY
jakoteż tłuczony żwir dla konserwacji dróg każdą ilość
dostarcza od zaraz
po przystępnych cenach ze stacji Delatyna.
Adres: 5741
J. ŁAZARSKI, Tatarów

MOTORY ropne od 6 do 60 HP pierwszorzędnej marki, dogodne spłaty, oraz **kamienie, walce, perlaki, olejarnie, transmisje, pasy, gazę, oliwę** poleca najtaniej „PILOT" Lwów, Batorego 4. 5535

Nakładem Lwowskiej Spółki Wydawniczej, Sp. z ogr. odp. — Z drukarni Polskiej, Chorążczyzna 31, pod zarz. Z. Kiełbusiewicza. — Odpow. redaktor Tadeusz Stroiński.